

Samovoljni davčni inšpektorji

POLONA URH

Če ravnate po navodilih davčnega inšpektorja, še ne pomeni, da ravnate prav. Lahko pride drugi davčni inšpektor in vam naloži visoko kazen, ker prvi inšpektor pač ni imel prav

»Kako lahko kdo trdi, da morajo vsi davčni inšpektorji enako misliti?« je na očitok o tem, da inšpektorji v enakih zadevah pogosto ne odločijo enako, odgovoril Marjan Maček iz glavnega urada Davčne uprave RS. Davčna uprava bi o enakih zadevah morala odločati enako in bi njene odločitve morale biti znane vnaprej, a to načelo v praksi očitno ne velja. Kot zatrjuje davčna svetovalka Erika Režek, ni redko, da se mnenja med davčnimi uradi razlikujejo. Bistveno se od drugih loči predvsem delovanje posebnega davčnega urada Durs, v katero spadajo družbe z več kot petimi milijardami tolarjev letnih prihodkov. Od preostalih, »navadnih« davčnih uradov naj bi bil posebni urad bolj strokoven in napreden, medtem ko je jedro delovanja drugih uradov še vedno iskanje formalnih pomanjkljivosti pri davčnih zavezancih. »A ne samo da se razlikujejo mnenja in delovanje med uradi, razlikujejo se celo mnenja in ravnanje med posameznimi inšpektorji znotraj istega davčnega urada,« pravi Erika Režek.

SEDEM MILIJONOV ZA KAZEN

Po zakonu imajo inšpektorji pravico do samostojnega oblikovanja mnenj in odločanja o davčnih napakah. A poglejmo, do česa potem lahko pride v praksi.

Podjetje Adria Control iz Kopra je obiskal inšpektor in ugotovil, da za storitev nadzora kakovosti in količine blaga v pristanišču podjetje ne obračunava DDV. Kazen: podjetje mora za nazaj plačati slabih sedem milijonov tolarjev neplačanega DDV. Dve leti prej jih je obiskal drug inšpektor iz istega davčnega urada in ugotovil, da jim za to storitev ni treba obračunavati DDV, saj so po zakonu o DDV plačila davka oproščene vse storitve, ki so neposredno povezane z izvozom. »Ko pride blago v pristanišče, ga mi pregledamo, potem gre na ladjo in nato se odpelje v tujino. Naša storitev je torej povezana z izvozom in bi kot taka morala biti

oproščena DDV,« razlaga Janko Vatovec, direktor Adrie Control.

Toda inšpektor je menil drugače. Po njegovem mnenju opisana storitev ni nujno potrebna za izvoz ali tranzit blaga in zato plačila DDV ni oproščena. Na odločitev urada se je Adria Control pritožila, na rešitev s sodišča pa čaka že dobro leto. »Ker imajo inšpektorji diskrecijsko pravico samostojnega odločanja, razmišljamo tudi o tožbi zoper inšpektorja osebno. Morda bomo tako vendarle kaj dosegli,« še dodaja Vatovec.

PLAČATI DDV ALI NE?

Podobno težavo ima Zveza pomorskoprometnih agencij RS. Kot se pritožuje predsednik zveze Emil Bandelj, se z Luko Koper ne morejo sporazumeti o tem, ali je za storitev izdaje tako imenovanega dokumenta brez zadržka (na podlagi tega dokumenta ima prejemnik tovora pravico razpolagati s tovorom) treba obračunavati DDV ali ne. Luka Koper za izdani dokument noče plačati DDV, zveza pa trdi, da bi ga morala. Ker Luka sodi pod poseben davčni urad, zveza pa pod Davčni urad Koper, se v zvezi bojijo, da bodo ob morebitnem davčnem pregledu morali plačati kazen za napačno izdane račune, saj so mnenja inšpektorjev v tem primeru različna. »Če Luki Koper ne zaračunamo DDV, smo v davčnem prekršku. Če pa ga Luki zaračunamo, nam ga ta ne plača, sami pa ga kljub temu moramo nakazati Dursu. Tako si ustvarjamo nepravilni strošek,« pojasnjuje Bandelj.

Podobno kot pri Adrii Control gre tudi pri tem za težave pri (ne)obdavčevanju storitev, povezanih z izvozom. Luka Koper trdi, da ji DDV ni treba plačati, saj ima blago, za katero jim zveza izda dokument brez zadržka, status carinskega blaga. Storitve izdaje računa je zato povezana z izvozom in oproščena DDV. Zveza pomorskoprometnih agencij trdi drugače: po njenem mnenju izdaja tega računa ni vezana niti na izvoz niti na uvoz, ker gre za dokument pri

predaji blaga med dvema slovenskima subjektoma.

NIHČE NIMA IN VSI IMAJO PRAV

Ali ima prav Luka Koper ali Zveza pomorskoprometnih agencij, ne vedo niti v Dursu. Zakon o DDV namreč ne določa jasno, katere so tiste storitve, ki se opravijo v zvezi z odpravo blaga neposredno v izvoz. Prav tako nista jasno določena dokument oziroma način dokazovanja, da je promet storitev neposredno povezan z izvozom. Odločitev o tem, ali je storitev povezana z izvozom in s tem oproščena DDV, je zato prepuščena davčnim inšpektorjem. Ti pa, kot že rečeno, ne odločajo vedno enako.

Kdaj je storitev oproščena DDV, preprosto ni dodelano. »Nemogoče je naštet vse storitve, za katere ni treba plačati DDV. Tega ni mogoče natančno določiti, vse je zelo rela-

ČE JE ZAKON PREVEČ OHLAPEN, SO DAVČNI ZAVEZANCI NA MILOST IN NEMILOST PREPUŠČENI DAVČNIM INŠPEKTORJEM

tivno. Odločitev inšpektorja je odvisna od tega, ali izvajalec storitve lahko nedvoumno dokaže, da je storitev res povezana z izvozom,« pravi Marjan Maček iz Dursa.

Ko zakon področje ureja preveč ohlapno, očitno davčni uradi in inšpektorji lahko razvijajo med seboj nasprotujoča si mnenja. Zgodi se tudi, da enake interpretacije ne data niti ministrstvo za finance in Durs. Spomnimo se primera pred nekaj leti, ko je ministrstvo določbo zakona o DDV glede odbitka vstopnega DDV pojasnjevalo povsem drugače kot Durs, ki obrazložitve ministrstva pri svoji razlagi ni upošteval.

Največ škode (ali koristi) imajo pri tem davčni zavezanci, saj so na milost in nemilost prepuščeni davčnim inšpektorjem. Lahko si le želimo, da bi bilo z vstopom Slovenije v EU podobnih primerov čedalje manj. ■